

М. С. Олянецька, студент

Ю. П. Мельник, студент

Науковий керівник: **В. А. Тарашенко**, канд. екон. наук, доцент кафедри аудиту та економічного аналізу

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь, Україна

СТАН ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ

Ключові слова: податковий аудит, перевірка, податки, ДФС.

На сучасному етапі розвитку податковий аудит в Україні відіграє важливу роль для податкової системи країни, оскільки виступає інструментом контролю правильності обчислення, своєчасності й повноти сплати податків і зборів відповідно до вимог чинного законодавства. При цьому поняття податкового аудиту не закріплено нормативно-правовими актами. З цього постає актуальність дослідження стану нормативно-правового забезпечення податкового аудиту та пошуку шляхів його вдосконалення.

Серед науковців, які досліджували проблему нормативно-правового забезпечення податкового аудиту в Україні, були: О. В. Артюх, М. П. Войнаренко, О. І. Малишкін, М. І. Мельник, О. А. Петрик, А. Ю. Редько, В. В. Рядська, В. А. Онищенко, А. О. Чугаєв та інші.

Метою роботи є вивчення стану нормативно-правового забезпечення податкового аудиту й пошук шляхів його вдосконалення.

Проаналізувавши Податковий кодекс України, постанови Кабінету Міністрів України щодо проведення контрольно-перевірочної роботи, розпорядження ДФС, було встановлено, що на сьогодні є проблема відсутності в нормативно-правових актах визначення поняття «податковий аудит». Невизначеність змісту поняття податкового аудиту не дає чіткого розуміння його мети, завдань, цілей та функцій.

Іншою проблемою, яка виникає через відсутність законодавчого закріплення дефініції податкового аудиту як методу контролю державних органів у сфері оподаткування, є віднесення податкового аудиту деякими науковцями до сфери діяльності незалежних аудиторів. Прихильники даної думки переконані, що «застосування терміна «податковий аудит» державними органами податкового контролю під час здійснення перевірки бухгалтерського та податкового обліку господарчих суб'єктів з метою оподаткування некоректно, тому що такий вид діяльності не відповідає вимогам аудиту та взагалі суперечить сутності аудиту» [3, с. 147]. На нашу думку, таке твердження є не коректним, оскільки необхідно розмежовувати податковий аудит як метод контролю, який повинен здійснюватися лише контролюючими органами, і аудит оподаткування підприємств як один із напрямів діяльності незалежних аудиторських фірм.

Поняття податкового аудиту використовується в практичній діяльності контролюючих органів та суб'єктів господарювання, але в нормативно-правових актах України переважно застосовується поняття перевірки [1, с. 12]. У більшості випадків податковий аудит проводиться у вигляді документальної перевірки. Відповідно до Податкового кодексу України документальною перевіркою вважається перевірка, предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати всіх передбачених цим Кодексом податків і зборів, а також дотримання валютного та іншого законодавства [2, с. 201].

Крім Податкового кодексу, проведення перевірок контролюючими органами регулюється такими основними нормативно-правовими актами, як: Наказ Мінфіну «Про затвердження Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків – юридичними особами та їх відокремленими підрозділами» від 20.08.2015 № 727; Наказом ДФС України від 28.07.2015 року № 543 «Про забезпечення комплексного контролю податкових ризиків з ПДВ»; Наказом Міністерства доходів і зборів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації та проведення камеральних перевірок податкової звітності платників податків, крім перевірок податкової декларації про майновий стан і доходи та податкової декларації платника єдиного податку –

фізичної особи-підприємця» від 14.06.2013 р. № 165; наказом Державної фіскальної служби України від 17.07.2015 № 511 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації та проведення органами державної фіскальної служби зустрічних звірок, обміну податковою інформацією при здійсненні податкового контролю» та іншими. Але в них також не вказано чіткого визначення податкового аудиту.

На наш погляд, у податковому аудиті головною проблемою є відсутність закону України, який би містив визначення податкового аудиту, його предмет, об'єкт, суб'єкти, завдання, функції, алгоритм проведення. Наявність такого закону сприяла б підвищенню ефективності проведення податкового аудиту, що, в свою чергу, позитивно відобразиться на підвищенні ефективності податкового контролю загалом.

Таким чином, можемо зробити висновок, що на даний час відсутні основні законодавчі акти, які б повністю регулювали проведення податкового аудиту контролюючими органами. У зв'язку з цим, на наше переконання, необхідно вжити таких заходів у напрямку нормативно-правового забезпечення податкового аудиту:

– розмежувати поняття «податковий аудит» і «аудит оподаткування підприємств», закріпивши в Податковому кодексі України визначення податкового аудиту як способу податкового контролю, який здійснюється лише контролюючими органами;

– розробити та ввести в дію законопроект щодо регулювання проведення податкового аудиту контролюючими органами, який би закріпив визначення податкового аудиту, його предмет, об'єкт, суб'єктів, мету, завдання, функції та єдину методiku здійснення;

– використовувати світову практику та міжнародний досвід щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення податкового аудиту та його проведення в Україні.

Список використаних джерел: 1. Чугаєв А. О., Онищенко В. А. Податковий аудит. Ірпінь: Академія ДПС України, 2003. 398 с. 2. Податковий кодекс України: законодавство зі змінами та допов. Станом на 7 лют. 2017 року: (офіц. текст). Київ: Паливода А. В., 2017. 844 с. 3. Дугар Т. Є. Податковий аудит: проблеми європейського перетворення. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/25-2-2017/32.pdf>.

УДК 336.226.212.2

А. Д. Печко, студентка

Научный руководитель: В. Н. Коротышевская, ст. преподаватель
УО «БрГТУ»

ЗНАЧЕНИЕ ЗЕМЕЛЬНОГО НАЛОГА В СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

Ключевые слова: налог на землю, платежи в бюджет, доходы бюджета.

Развитие хозяйственного механизма, предпринимательской деятельности создает необходимость изменения отношения к природным ресурсам. В первую очередь к земле. Посредством налогового регулирования создаются условия для появления финансовых источников ради проведения мероприятий по улучшению землепользования.

Так, целью введения платы за землю является стимулирование рационального природопользования и освоения земель, обеспечение развития инфраструктуры в населенных пунктах, поэтому платежи за землю используются на цели финансирования мероприятий по землеустройству, ведению земельного кадастра, мониторинга, охране земель, а также на инженерное и социальное обустройство территории.

Ставки земельного налога не высоки, и доля платежей по налогу за пользование землей низкая, однако он приносит ежегодный и стабильный доход государству. Рассмотрим размер дохода бюджета Республики за последние два года (табл. 1).